

כרשת

מצנורע

עם אונקלום ורע"י

פרשת מצורע

ויקרא פרק יד

אֹיִדְבָּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

וּמִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימָר:

ב זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרֵעַ

בְּיוֹם טַהֲרָתוֹ וְהוֹבֵא אֶל

הַכֹּהֵן:

דָּא תְּהִי אוֹרִיתָא דְּסִגְיָא בְּיוֹמָא

דְּדָכוּתָהּ וַיִּתְּנִי לָוֶה פֶּה־נָּא:

זאת תהיה תורת וגו'. מלמד שאין

מטהרין אותו בלי־לה:

וַיֵּצֵא הַכֹּהֵן אֶל מַחוּיָן לַמַּחֲנֶה

וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהֵנָּה נִרְפָּא נִגַּע

הַצָּרַעַת מִן הַצָּרוּעַ:

וַיִּפּוֹק כֹּהֵנָּא לְמַבְרָא לְמִשְׁרִיתָא וַיַּחֲזִי

כֹּהֵנָּא וְהָא אֶתְסִי מִכְתָּשׁ סְגִירוּתָא מִן

סְגִירָא:

אל מחוץ למחנה. חוץ לשלש מחנות
שנשתלח שם בימי חלוטיו:

ד וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמִּטָּהָר

שְׁתֵּי צִפֹּרִים חֲיוֹת טְהוֹרוֹת

וְעֵץ אֲרֶז וְשָׁנִי תוֹלַעַת וְאַזְבִּ:

וַיִּפְקֹד כַּהֲנָא וַיִּסֹּב לְמַדְכֵּי תִרְתִּין

צִפֹּרִין חֲיִין דְּכִין וְאַעָא דְּאַרְזָא וְצִבֵּעַ

זְהוּרֵי וְאַזְבָּא:

חֲיוֹת. פֶּרֶט לְטִרְפוֹת: טְהוֹרוֹת. פֶּרֶט לְעוֹף

טמא. לפי שהנגעים באים על לשון הרע,
 שהוא מעשה פטפוטי דברים, לפיכך
 הוזקקו לטהרתו צפרים, שמפטטין
 תמיד בצפצוף קול: ועץ ארז. לפי
 שהנגעים באין על גסות הרוח: ושני
 תולעת ואזוב. מה תקנתו ויתרפא, ישפיל
 עצמו מגאותו כתולעת וכאזוב: עץ ארז.
 מקל של ארז: ושני תולעת. לשון של
 צמר צבוע זהורית:

ה וְצָוָה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט אֶת

הַצֶּפֶר הַזֶּה הָאֶחָת אֶל כָּלִי חֶרֶשׁ

עַל מַיִם חַיִּים:

וַיִּפְקֹד כְּהֵנָּה וַיִּכּוֹס יָת צֶפֶרָה חֲדָה

לְמֵאן דְּחֶסֶף עַל מִי מִבּוֹעַ:

עַל מַיִם חַיִּים. נוֹתֵן אוֹתָם תַּחֲלָה בְּכָלִי,

כְּדֵי שִׁיחָא דָם צֶפֶר נִיכָר בָּהֶם, וְכִמָּה הֵם,

רַבִּיעִית:

וְאֵת הַצֶּפֶר הַחֲיָה יִקַּח אֶתָּה

וְאֵת עֵץ הָאֶרֶז וְאֵת שְׁנֵי

הַתּוֹלַעַת וְאֵת הָאֵזֹב וְטַבַּל

אוֹתָם וְאֵת הַצֶּפֶר הַחַיָּה בְּדָם

הַצֶּפֶר הַשְּׁחֵטָה עַל הַמִּיִּם

הַחַיִּים:

יֵת צִפְרָא חֵיתָא יִסֵּב יִתָּה וִית אַעֲא

דְּאַרְזָא וִית צִבֵּעַ זְהוּרִי וִית אֵזֹבָא

וְיִטְבּוֹל יִתְהוֹן וִית צִפְרָא חֵיתָא בְּדָמָא

דְּצִפְרָא דְנִכִּיסָא עַל מִי מִבּוּעַ:

את הצפור החיה יקה אותה. מלמד

שאינו אונדה עמהם אלא מפרישה
לעצמה, אבל העץ והאזוב כרוכים יחד
בלשון הזהורית, כענין שנאמר ואת עץ
הארז ואת שני התולעת ואת האזוב, קיחה
אחת לשלשתן, יכול כשם שאינה בכלל
אגודה בן לא תהא בכלל טבילה, תלמוד
לומר וטבל אותם ואת הצפור החיה,
החזיר את הצפור לכלל טבילה:

וְהָיָה עַל הַמַּטֵּה מִן הַצִּרְעָת
שֶׁבַע פְּעָמִים וְטָהֲרוּ וְשָׁלַח

אֶת־הַצֶּפֶר הַחֲחִיָּה עַל פְּנֵי

הַשָּׂדֶה:

וַיְדִי עַל דְּמַדֵּי מִן סְגִירוֹתָא שְׁבַע

זְמַנִּין וַיִּדְכְּנָה וַיִּשְׁלַח יָת צִפְרָא חִיתָא

עַל אִפֵּי חֲקָלָא:

ח וְכַבֵּם הַמַּטְהָר אֶת בְּגָדָיו

וַגְלַח אֶת כָּל שְׁעָרוֹ וְרַחֵם

בַּמַּיִם וְטָהַר וְאַחַר יָבוֹא אֶל

הַמַּחֲנֶה וַיֵּשֶׁב מִחוּץ לְאַהֲלוֹ

שִׁבְעַת יָמִים:

וַיִּצַּבֵּעַ דְּמִדְּכִי יָת לְבוּשׁוֹהִי וַיַּגְלַח יָת

כָּל שַׁעְרָהּ וַיִּסְחֶי בְּמִיָּא וַיִּדְּכִי וּבִתָּר כֵּן

יַעֲזֹל לְמִשְׁרִיתָא וַיִּתֵּב מִבְּרָא לְמִשְׁכְּנָהּ

שִׁבְעַת יוֹמִין:

וַיֵּשֶׁב מִחוּץ לְאֵהָלוֹ. מִלְּמַד שְׁאִסּוּר

בַּתִּשְׁמִישׁ הַמָּטָה:

ט וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יַגְלַח

אֶת כָּל שַׁעְרָו אֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת

זָקֵנוּ וְאֵת גְּבוֹת עֵינָיו וְאֵת כָּל

שְׁעָרוֹ יִגְלַח וְכַבֵּם אֶת בְּגָדָיו

וְרַחֵץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָהַר׃

וַיְהִי בַּיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה יִגְלַח יֵת כָּל

שְׁעָרָה יֵת רִישָׁהּ וְיֵת דְּקִנָּהּ וְיֵת גְּבִינֵי

עֵינוֹהִי וְיֵת כָּל שְׁעָרָה יִגְלַח וַיַּצַּבֵּעַ יֵת

לְבוּשׁוֹהִי וַיִּסְחִי יֵת בְּסָרָהּ בְּמִיָּא וַיִּדְכִּי׃

אֵת כָּל שְׁעָרוֹ וְגו' כָּל זֶפֶרֶט וְכָל,

לְהַבִּיא כָּל מְקוֹם כְּנוּם שְׁעָר וְנִרְאָה׃

וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי

כִּבְשִׁים תְּמִימִם וְכִבְשָׁה אֶחָת

בֵּית שְׁנָתָהּ תְּמִימָה וְשִׁלְשָׁה

עֶשְׂרֹנִים סֵלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה

בַּשָּׁמֶן וְלֹג אֶחָד שָׁמֶן׃

וּבַיּוֹמָא תְּמִינָאָה יִסֵּב תִּרִּין אֲמַרִּין

שְׁלָמִין וְאַמְרָתָא חֲדָא בֵּית שְׁתָּא

שְׁלֻמָּתָא וְתִלְתָּא עֶסְרוֹנִין סֵלְתָא

מִנְחָתָא דְּפִילָא בְּמִשָּׁח וְלֹגָא חֲדָא

דְּמִשְׁחָא:

וכבשה אחת. לחטאת: ושלשה

עשרונים. לנסכי שלשה כבשים הללו,

שחטאתו ואשמו של מצורע טעונין

נסכים: ולוג אחד שמן. להזות עליו

שבע, וליתן ממנו על תנוך אזנו ומתן

בהונות:

יֹא וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמַּטֵּהר אֶת

הָאִישׁ הַמַּטֵּהר וְאֹתָם לִפְנֵי

יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

וַיִּקִּים כַּהֲנָא דְּמִדְכִּי יֵת גְּבֵרָא דְּמִדְכִּי

וַיִּתְּהוּן קָדָם יֵי בְּתֵרַע מִשְׁכַּן זְמַנָּא:

לְפָנֵי ה'. בַּשַּׁעַר נִקְנֹז, וְלֹא בַּעֲזָרָה עֲצֻמָּה,

לְפִי שֶׁהוּא מַחֲסֹר כַּפּוּרִים:

יב וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּכַבִּשׁ

הָאֶחָד וְהַקָּרִיב אֹתוֹ לְאַשָׁם

וְאֵת לֶגַּ הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם

תְּנוּפָה לְפָנֵי יְהוָה:

וַיִּסֹּב כַּהֲנָא יֵת אֲמָרָא חֲדָא וַיִּקְרַב

יְתִיָּה לֹא־שָׁמָּה וַיֵּת לָגֹא דְמִשְׁחָא וַיִּרִים

יְתִהוֹן אַרְמָא קָדָם יִי:

והקריב אותו לאשם. יקריבנו לתוך

העזרה לשם אשם: להניף. שהוא טעון

תנופה חי: והניף אותם. את האשם ואת

הלוג:

יג. שְׁנִי וְשַׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ

בַּמִּקּוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת

הַחֲטָאת וְאֵת הָעֹלָה בַּמָּקוֹם

הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחֲטָאת הָאֱשֶׁם הוּא

לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁים הוּא:

וַיְכֹּס יֵת אֶמְרָא בְּאַתֵּר דִּי יְכֹּס יֵת

חֲטָאתָא וְיֵת עֲלֵתָא בְּאַתֵּר קֹדֶשׁ אֲרִי

כַּחֲטָאתָא אֲשֶׁמָּא הוּא לַכֹּהֲנָא קֹדֶשׁ

קֹדֶשִׁין הוּא:

בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחָט וְגו'. עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ

בַּצִּפּוֹן, וְזֶה תִּלְמֹד לֹמַר, וְהִלָּא כְּבֹר

נאמר בתורת אשם בפרשת צו את אהרן
שהאשם טעון שחיטה בצפון, לפי שיצא
זה מכלל אשמות לידון בהעמדה, יכול
תהא שחיטתו במקום העמדתו, לכך
נאמר ושחט במקום אשר ישחט וגו': כי
כחטאת. כי ככל החטאות: האשם. הזה:
הוא לכהן. בכל עבודות התלוית בכהן
השזה אשם זה לחטאת, שלא תאמר
הואיל ויצא דמו מכלל שאר אשמות
להנתן על תנוך ובהונות, לא יהא טעון
מתן דמים ואימורים לגבי מזבח, לכך

נאמר כי כחטאת האשם הוא לכהן, יכול
 יהא דמו ניתן למעלה כחטאת, תלמוד
 לומר וכו', בתורת כהנים פרק ג, א.):

יד וְלִקַּח הַכֹּהֵן מִדָּם הָאֵשֶׁם
 וְנָתַן הַכֹּהֵן עַל תְּנוּךְ אֶזְוֹ
 הַמִּטָּהָר הַיְמָנִית וְעַל בִּהֶן יָדוֹ
 הַיְמָנִית וְעַל בִּהֶן רַגְלוֹ
 הַיְמָנִית:

וַיִּסַּב כַּהֲנָא מִדְּמָא דְאֵשֶׁמָא וַיִּתֵּן כַּהֲנָא

עַל רוֹם אוֹדְנָא דְּמַדְכִּי דִּימִינָא וְעַל
 אֱלִיוֹן יֵדָה דִּימִינָא וְעַל אֱלִיוֹן רַגְלָהּ
 דִּימִינָא:

תנוּךְ. גדר אמצעי שבאוזן, ולשון תנוּךְ
 לֹא נודע לִי, והפותרים קורים לוֹ
 טנדרו"ם: בהן. גודל:

טוֹלְקַח הַכֹּהֵן מִלֵּג הַשָּׁמֶן וַיֵּצֵק
 עַל כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמֵאלִית:

וַיִּסַּב כַּהֲנָא מִלֵּגָא דְּמִשְׁחָא וַיִּרִיק עַל

יָדָא דְכֹהֲנָא דְשִׁמְאֵלָא:

טו וְטַבֵּל הַכֹּהֵן אֶת אֶצְבָּעוֹ

הַיְמָנִית מִן הַשָּׁמֶן אֲשֶׁר עַל

כַּפּוֹ הַשְּׁמֵאלִית וְהִזָּה מִן

הַשָּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ שִׁבַּע פְּעָמִים

לִפְנֵי יְהוָה:

וַיִּטְבֹּל כֹּהֲנָא יָת אֶצְבָּעָה דִּימִינָא מִן

מִשְׁחָא דִּי עַל יָדָה דְשִׁמְאֵלָא וַיִּדֵּי מִן

מִשְׁחָא בְּאֶצְבָּעָה שִׁבַּע זְמָנִין קָדָם יי:

לפני ה'. כנגד בית קדשי הקדשים:

וּמִיֶּתֶר הַשָּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ

יָתֵן הַכֹּהֵן עַל תְּנוּךְ אֶזְן

הַמִּטֶּהָר הַיְמָנִית וְעַל בִּהֶן יָדוֹ

הַיְמָנִית וְעַל בִּהֶן רֶגְלוֹ

הַיְמָנִית עַל דָּם הָאֲשָׁם:

וּמִשְׁאֵר מִשְׁחָא דִּי עַל יְדָה יִתֵּן כַּהֲנָא

עַל רוֹם אוֹדְנָא דְּמַדְכִּי דִּימִינָא וְעַל

אֱלִיוֹן יְדָה דִּימִינָא וְעַל אֱלִיוֹן רֶגְלָהּ

דִּמְיִנָּא עַל דְּמָא דְּאַשְׁמָא:

יְהוָה וְהַנּוֹתָר בְּשָׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּף

הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּטָּהָר

וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה:

וְדֹאשְׁתָּאֵר בְּמִשְׁחָא דִּי עַל יָדָא דְּכֹהֲנָא

יִתֵּן עַל רִישָׁא דְּמִדְכִּי וְיִכַּפֹּר עָלוּהִי

כֹּהֲנָא קָדָם יי:

יְיָ וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת הַחֲטָאת

וְכִפֹּר עַל הַמִּטָּהָר מִטְּמֵאתוֹ

וְאַחֲרַיִשְׁחֹט אֶת הָעֹלָה:

וַיַּעֲבֹד כַּהֲנָא יְת חֲטָאתָא וַיִּכַּפֵּר עַל

דְּמַדְכִּי מִסּוּבָתָהּ וּבִתְרַ כֵּן יָכֹס יְת

עֲלֵתָא:

כּוֹהֵנֶעֱלָה הַכֹּהֵן אֶת הָעֹלָה וְאֶת

הַמִּנְחָה הַמִּזְבֵּחַהּ וְכִפֶּר עָלָיו

הַכֹּהֵן וְטָהַר:

וַיִּסַּק כַּהֲנָא יְת עֲלֵתָא וַיִּת מִנְחָתָא

לְמִדְבַּחַא וַיִּכַּפֵּר עָלוּהִי כַּהֲנָא וַיִּדְכִּי:

ואת המנחה. מנחת נסכים של בהמה:

שלישי – כא

חמישי

במחוברין ואם

דל הוא ואין ידו משגת ולקח

כִּבְשׁ אֶחָד אֲשֶׁם לְתַנּוּפָה

לְכַפֵּר עָלָיו וְעֵשְׂרוֹן סֹלֶת אֶחָד

בִּלּוֹל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שֶׁמֶן:

(ס)

וְאֵם מִסֵּכֵן הוּא וְלִית יְדָה מִדְּבָקָא וְיִסֵּב

אֶמֶר חֵד אֲשֶׁמָּא לְאַרְמָא לְכַפֵּרָא

עֲלוּהִי וְעֵסְרוֹנָא סֹלֶתָא חֵד דְּפִיל

בַּמִּשֶּׁח לְמִנְחָא וְלֹגָא דַּמִּשֶּׁחָא:

וְעֵשְׂרוֹן סֹלֶת אֶחָד. לְכַבֵּשׁ, זֶה שֶׁהוּא א'

יְבִיא עֵשְׂרוֹן א' לְנִסְכָּיו: וְלֹג שֶׁמֶן. לְתַת

ממנו על הבהונות, ושמן של נסכי המנחה

לא הוזקק הכתוב לפרש:

כב וְשֵׁתִי תָרִים אֹשֶׁן שְׁנֵי בְנֵי

יוֹנָה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה יָדוֹ וְהִיָּה

אֶחָד חֲטָאת וְהָאֶחָד עֹלָה:

וְתִרְתִּין שְׁפָנִינִין אֹשֶׁן תִּרִין בְּנֵי יוֹנָה דִּי

תִּדְבֹק יְדָה וִיְהִי חֵד חֲטָאתָא וְחֵד

עֹלָתָא:

כג וְהִבִּיא אֹתָם בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי

לְטַהֲרֶתּוֹ אֶל הַכֹּהֵן אֶל פֶּתַח

אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה:

וַיֵּיתִי יְתֵהוֹן בְּיוֹמָא תְּמִינָאָה לְדַכְּיוֹתָהּ

לְוֹת כֹּהֲנָא לְתִרְעַ מִשְׁכַּן זְמַנָּא קֳדָם יי:

בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי לְטַהֲרֶתּוֹ. שְׁמִינִי לְצַפּוּרִים,

וּלְהַזְאֵת עֵץ אֶרֶז וְאֶזוֹב וּשְׁנֵי תוֹלְעֹת:

כַּד וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת כָּבֵשׁ

הָאֵשֶׁם וְאֶת לֶג הַשֶּׁמֶן וְהֵנִיף

אֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה:

וַיִּסַּב כַּהֲנָא יֵת אֲמַרָא דְאַשְׁמָא וַיֵּת

לְגֵא דְמִשְׁחָא וַיִּרִים יֵתְהוֹן כַּהֲנָא

אַרְמָא קָדָם יֵי:

כֹּה וַשְׁחַט אֶת כָּבֶשׂ הָאֵשׁ

וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּם הָאֵשׁ וְנָתַן

עַל תְּנוּךְ אֲזֵן הַמִּטְהָר הַיִּמָּנִית

וְעַל בִּהֶן יָדוֹ הַיִּמָּנִית וְעַל בִּהֶן

רִגְלוֹ הַיִּמָּנִית:

וַיִּכּוּס יֵת אֲמַרָא דְאַשְׁמָא וַיִּסַּב כַּהֲנָא

מִדְמָא דַּאֲשַׁמָּא וְיִתֵּן עַל רוּם אוֹדְנָא

דְּמַדְכִּי דִּימִינָא וְעַל אֱלִיוֹן יְדָה דִּימִינָא

וְעַל אֱלִיוֹן רַגְלָה דִּימִינָא:

כוּ וּמִן הַשָּׁמַיִם יֵצֵק הַכֹּהֵן עַל כַּף

הַכֹּהֵן הַשְּׂמֵאלִית:

וּמִן מִשְׁחָא יִרִיק כֹּהֲנָא עַל יְדָא

דְּכֹהֲנָא דְשְׂמֵאלָא:

כז וְהִזְיָה הַכֹּהֵן בְּאַצְבָּעוֹ

הִימָנִית מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר עַל

כִּפּוֹ הַשְׁמָאֵלִית שְׁבַע פְּעָמִים

לִפְנֵי יְהוָה:

וְיָדֵי כַהֲנָא בְּאַצְבָּעָה דִּי־מִינָא מִן

מִשְׁחָא דִּי עַל יָדָהּ דְּשִׁמְאֵלָא שְׁבַע

זְמַנִּין קָדָם יְיָ:

כַּח וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר

עַל כִּפּוֹ עַל תְּנוּךְ אֲזֵן הַמִּטְהָר

הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית

וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל

מִקּוֹם דָּם הָאֵשׁ:

וַיֵּתֶן כֶּהֱנָא מִן מִשְׁחָא דִּי עַל יְדֵהּ עַל

רום אוֹדְנָא דְּמַדְכִּי דִּימִינָא וְעַל אֱלִיּוֹן

יְדֵהּ דִּימִינָא וְעַל אֱלִיּוֹן רַגְלָהּ דִּימִינָא

עַל אֲתֵר דְּמָא דְּאֵשׁמָא:

עַל מִקּוֹם דָּם הָאֵשׁ. אַפִּי' נִתְקַנָּה הַדָּם,

לְמַד, שְׂאִין הַדָּם גּוֹרֵם, אֵלֹא הַמִּקּוֹם גּוֹרֵם:

בְּטוֹהַנְוֹתָר מִן הַשְּׁמֶן אֲשֶׁר עַל

כַּף הַכֹּהֵן יֵתֵן עַל רֹאשׁ

הַמַּטְהָר לְכַפֵּר עָלָיו לְבָנִי

יְהוָה:

וְדִישַׁתָּאֵר מִן מִשְׁחָא דִּי עַל יְדָא

דְּכַהֲנָא יִתֵּן עַל רִישָׁא דְּמַדְכִּי לְכַפֵּרָא

עָלוּהִי קָדָם יִי:

לְוַעֲשָׂה אֶת הָאֶחָד מִן הַתּוֹרִים

אוּ מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה מֵאַשֵּׁר

תֵּשִׁיג יְדוֹ:

וַיַּעֲבֹד יֵת חַד מִן שְׁפַנִּינִיא אוּ מִן בְּנֵי

יוֹנָה מְדִי תִּדְבֹּק יְדֶה:

לֹא אֵת אֲשֶׁר תַּשִּׁיג יְדֹ אֵת

הָאֶחָד חֲטָאת וְאֵת הָאֶחָד עֲלָה

עַל הַמִּנְחָה וְכִפֹּר הַכֹּהֵן עַל

הַמִּטְהָר לְפָנַי יְהוָה:

יֵת דִּי תִּדְבֹּק יְדֶה יֵת חֵד חֲטָאתָ וְיֵת

חֵד עֲלֹתָ עַל מִנְחָתָ וְיִכַּפֵּר כִּהְנָא

עַל דְּמִדְכִי קָדָם יִי:

לֵב זֹאת תוֹרַת אֲשֶׁר בּוֹ נִגַּע

צִרְעַת אֲשֶׁר לֹא תִשָּׂיג יָדוֹ

בַּטְהָרָתוֹ: (פ)

דָּא אֲוִרִיתָא דִּי בֵּה מַכְתֵּשׁ סְגִירוֹ דִּי

לֹא תִדְבֵּק יְדָהּ בְּדַכוּתָהּ:

רביעי - לג

שישי

במחוברין

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל
אַהֲרֹן לֵאמֹר:

וּמִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לֵמַיֵּמֶר:

לֹד כִּי תִבְּאוּ אֶל אֶרֶץ כְּנַעַן

אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לְאֶחְזָה

וְנָתַתִּי נַגַּע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ

אַחֲזֵתְכֶם:

אֲרִי תַעֲלוֹן לְאַרְעָא דְכַנְעַן דִּי אֲנָא

יְהִיב לְכוֹן לְאַחֲסִנָּא וְאַתָּן מַכְתָּשׁ סְגִירוֹ

בְּבֵית אַרְעָא אַחֲסִנְתְּכוֹן:

וְנָתַתִּי נִגַּע צָרְעָתָא בַּשּׁוּרָה הִיא לְהֵם

שֶׁהִנֵּגְעִים בָּאִים עֲלֵיהֶם, לְפִי שֶׁהִטְמִינוּ

אֲמֹרִיִּים מִטְמוֹנִיּוֹת שֶׁל זֶהָב בַּקִּירוֹת

בְּתֵיהֶם כָּל אַרְבַּעִים שָׁנָה שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל

בַּמַּדְבָּר, וְעַ"י הִנֵּגַע נֹתֵץ הַבֵּית וּמוֹצֵאן:

לָהּ וּבָא אֲשֶׁר לוֹ הַבַּיִת וְהַגִּיד

לְכַהֵן לְאָמֹר כְּנָגַע נִרְאָה לִי

בְּבֵית:

וַיְיָתִי דִּי דִילָהּ בֵּיתָא וַיַּחֲוֵי לְכַהֵנָּא

לְמִימָר כְּמַכְתָּשָׁא אֶתְחַזִּי לִי בְּבֵיתָא:

כְּנָגַע נִרְאָה לִי בְּבֵיתָא. אֲפִי' תִּלְמִיד חֲכָם

שִׁיּוּדַע שֶׁהוּא נִגַּע וּדְאִי, לֹא יִפְסֹק דְּבַר

בְּרוּר לֹאמֹר נִגַּע נִרְאָה לִי, אֲלֹא כְּנָגַע נִרְאָה

לִי:

לוֹ וַצָּוָה הַכֹּהֵן וּפָנּוּ אֶת הַבַּיִת

בְּטֶרֶם יִבָּא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת

הַנֶּגֶע וְלֹא יִטְמָא כָּל אֲשֶׁר

בַּבַּיִת וְאַחֵר כֵּן יִבָּא הַכֹּהֵן

לִרְאוֹת אֶת הַבַּיִת:

וַיִּפְקֹד כַּהֲנָא וַיִּפְנוּן יְת בֵּיתָא עַד לֹא

יַעוֹל כַּהֲנָא לְמַחְזִי יְת מַכְתָּשָׁא וְלֹא

יִסְתַּאב כָּל דִּי בַּבֵּיתָא וּבִתְר כֵּן יַיעוֹל

כַּהֲנָא לְמַחְזִי יְת בֵּיתָא:

בטרם יבא הכהן וגו'. שכל זמן שאין כהן

נזקק לו, אין שם תורת טומאה: ולא
 יטמא כל אשר בבית. שאם לא יפנהו
 ויבא הכהן ויראה הנגע נזקק להסגר, וכל
 מה שבתוכו יטמא. ועל מה חסה תורה,
 אם על כלי שטף יטבילם ויטהרו, ואם על
 אוכלין ומשקין יאכלם בימי טומאתו, הא
 לא חסה התורה אלא על כלי חרס שאין
 להם טהרה במקוה:

לו וְרָאָה אֶת הַנֶּגַע וְהֵנִיחַ הַנֶּגַע
 בְּקִירֹת הַבַּיִת שֶׁקַּעְרוֹרֹת

יִרְקַרְקוּת אֹ אֲדַמְדַּמֹּת

וּמֵרְאִיָּהוּ שְׂפַל מִן הַקִּיר:

וַיַּחֲזִי יָת מַכַּת־שָׂא וְהָא מַכַּת־שָׂא בַכַּת־לִי

בֵּיתָא פִּתְחֵינ יִרְקֹן אֹ סַמְקֹן וּמַחֲזִיָּהוּ

מַכִּיךְ מִן כַּתְלָא:

שַׁקְעוּרֹרֶת. שׁוֹקְעוֹת בַּמֵּרְאִיָּהוּ:

לח וַיֵּצֵא הַכֹּהֵן מִן הַבַּיִת אֶל

פֶּתַח הַבַּיִת וְהִסְגִּיר אֶת הַבַּיִת

שְׂבַעַת יָמִים:

וּפּוֹק כֶּהֱנָא מִן בֵּיתָא לְתַרְע בֵּיתָא

וַיִּסְגֵּר יֵת בֵּיתָא שְׁבָעָא יוֹמִין:

לֹט וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

וְרָאָה וְהֵנָּה פָּשָׁה הֶנְגַּע

בְּקִירֹת הַבַּיִת:

וַיִּתּוֹב כֶּהֱנָא בַּיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה וַיַּחֲזִי

וְהָא אוֹסֶף מִכֶּתֶשׂא בִּכְתָּלֵי בֵּיתָא:

מ וְצָוָה הַכֹּהֵן וְחִלְצוּ אֶת

הָאֲבָנִים אֲשֶׁר בָּהֶן הֶנְגַּע

וְהַשְׁלִיכוּ אֶתְהֶן אֶל מַחוּץ

לְעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא:

וַיִּפְקֹד בְּהֵנָּה וַיִּשְׁלֹפוּן יָת אַבְנֵיָּהּ דִּי

בְּהוֹן מִכְתָּשָׁא וַיִּרְמוּן יְתְהוֹן לְמִבְרָא

לְקִרְתָּא לְאַתֵּר מִסָּאב:

וְחָלְצוּ אֶת הָאֲבָנִים. כְּתִרְגוּמוֹ וַיִּשְׁלֹפוּן,

יִטְלוּ מֵשֶׁם, כִּמוֹ וְחָלְצָה נִעְלוּ, לְשׁוֹן

הַסֵּדָה: אֶל מָקוֹם טָמֵא. מָקוֹם שְׂאִין

טְהוֹרוֹת מִשְׁתַּמְשׁוֹת שֶׁם, לְמִדָּךְ הַכְּתוּב

שֶׁהָאֲבָנִים הָלָלוּ מִטְמְאוֹת מָקוֹמָן בְּעוֹדָן

בו:

מא וְאֵת הַבַּיִת יִקְצַע מִבַּיִת

סְבִיב וְשָׁפְכוּ אֶת הָעֶפְרָא אֲשֶׁר

הִקְצִצוּ אֶל מַחוּץ לְעִיר אֶל

מָקוֹם טָמֵא:

וַיֵּת בֵּיתָא יִקְלְפוּן מִגִּיּו סְחֹר סְחֹר

וַיִּרְמוּן יֵת עֶפְרָא דִּי קָלִיפּוּ לְמִבְרָא

לְקִרְתָּא לְאַתֵּר מְסָאב:

יקצע. ובלשון משנה יש הרבה: מבית.

מבפנים: סביב. סביבות הנגע, בת"כ

נדרש בן, שיקלוף הטיח שסביב אבני

הנגע: הקצו. לשון קצה, אשר קצו

בקצוע הנגע סביב:

מב ולקחו אבנים אחרות

והביאו אל תחת האבנים

ועפר אחר יקח וטח את

הפית:

ויסבון אבניא אחרנין ויתון באתר

אֲבִיָּא וְעַפְרָא אַחֲרָן יִסֵּב וְיִשְׁוֹעַ יֵת

בֵּיתָא:

מִן וְאִם יֵשׁוּב הִנֵּגַע וּפְרָח

בְּבֵית אַחֲרָא חֲלִין אֶת הָאֲבִיָּא

וְאַחֲרֵי הִקְצוֹת אֶת הַבֵּית

וְאַחֲרֵי הַטּוֹחַ:

וְאִם יְתוּב מִכְתָּשָׂא וְיִסְגִּי בְּבֵיתָא בְּתָר

דְּשְׁלִיפּוֹ יֵת אֲבִיָּא וּבְתָר דְּקִלְיפּוֹ יֵת

בֵּיתָא וּבְתָר דְּאֶתְשָׁע:

הקצות. לשון העשות, וכן הטוח. אבל
 חלץ את האבנים, מוסב הלשון אל האדם
 שחלצן, והוא משקל לשון כבד, כמו כפר,
 דבר: ואם ישוב הנגע וגו'. יכול חזר בו
 ביום יהא טמא, תלמוד לומר ושב הכהן,
 ואם ישוב, מה שיבה האמורה להלן, בסוף
 שבוע, אף שיבה האמורה כאן בסוף
 שבוע:

מד־וְבֵא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהֵנָּה פְּשָׁה
 הֵנָּה בַּבַּיִת צִרְעַת מִמֶּאֱרַת

הוא בבית טמא הוא:

וייעול כהנא ויחזי והא אוסף מכתשא

בביתא סגירות מחסרא היא בביתא

מסאב הוא:

ובא הכהן וראה והנה פשה. יכול לא

יהא החוזר טמא אלא אם כן פשה, נאמר

צרעת ממארת בבתיים, ונאמר צרעת

ממארת בבגדים, מה להלן טמא את

החוזר אף על פי שאינו פושה, אף כאן

טמא את החוזר אף על פי שאינו פושה,

אם כן מה תלמוד לומר והנה פשה, אין
כאן מקומו של מקרא זה, אלא ונתן את
הבית, היה לו לכתוב אחר ואם ישוב הנגע,
וראה והנה פשה, הא לא בא ללמד אלא
על נגע העומד בעיניו בשבוע ראשון ובא
בסוף שבוע שני ומצאו שפשה, שלא
פירש בו הכתוב למעלה כלום בעומד
בעיניו בשבוע ראשון, ולמדך כאן בפשיון
זה שאינו מדבר אלא בעומד בראשון
ופשה בשני, ומה יעשה לו, יכול יתצנו
כמו שסמך לו ונתן את הבית, תלמוד

לומר ושב הכהן, ובא הכהן, נלמד ביאה
משיבה, מה שיבה חולץ וקוצה וטח ונותן
לו שבוע, אף ביאה חולץ וקוצה וטח ונותן
לו שבוע, ואם חזר נותץ, לא חזר טהור.
ומנין שאם עמד בזה ובזה חולץ וקוצה
וטח ונותן לו שבוע, תלמוד לומר, ואם בא
יבא, במה הכתוב מדבר, אם בפושה
בראשון, הרי כבר אמור, אם בפושה
בשני, הרי כבר אמור, הא אינו אמור ואם
בא יבא, אלא את שבא בסוף שבוע ראשון
ובא בסוף שבוע שני וראה והנה לא פשה,

זה העומד מה יעשה לו, יכול יפטר וילך,
כמו שכתוב כאן וטהר את הבית, תלמוד
לומר כי נרפא הנגע, לא טהרתי אלא את
הרפוי, מה יעשה לו, ביאה אמורה
למעלה וביאה אמורה למטה, מה
בעליונה חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע,
דגמר לה זהו שיבה זהו ביאה, אף
בתחתונה כך וכו', כדאיתא בתורת כהנים.
גמרו של דבר, אין נתיצה אלא בנגע
החוזר אחר חליצה וקצוי וטיחה, ואין
החוזר צריך פשיון. וסדר המקראות כך

הוא, ואם ישוב, ונתן, והבא אל הבית,
 והאוכל בבית, ובא הכהן וראה והנה פשה,
 ודבר הכתוב בעומד בראשון שנותן לו
 שבוע שני להסגרו, ובסוף שבוע שני
 להסגרו בא וראהו שפשה, ומה יעשה לו,
 חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע, חזר
 נותן, לא חזר טעון צפרים, שאין בנגעים
 יותר מג' שבועות:

מה ונתן את הבית את אבניו
 ואת עצי ואת כל עפר

הַבַּיִת וְהוֹצִיאָ אֶל מַחוּץ לְעִיר

אֶל מְקוֹם טָמֵא:

וַיִּתְּרַע יָת בֵּיתָא יָת אַבְנוֹהִי וַיִּת אַעֲוָהִי

וַיִּת כָּל עֵפֶר בֵּיתָא וַיִּפֹּק לְמַבְרָא

לְקִרְתָּא לְאַתֵּר מִסָּאב:

מוּ וְהִבָּא אֶל הַבַּיִת כָּל יְמֵי

הַסִּגִּיר אֹתוֹ יִטְמָא עַד הָעֶרֶב:

וְדִיִּיעוּל לְבֵיתָא כָּל יוֹמִין דִּי־סִגֵּר יִתָּה

יְהִי מִסָּאב עַד רַמְשָׁא:

**כל ימי הסגיר אותו. ולא ימים שקלף את
נגעו, יכול שאני מוציא המוחלט שקלף
את נגעו, תלמוד לומר כל ימי: יטמא עד
הערב. מלמד שאין מטמא בגדים, יכול
אפי' שזה בכדי אכילת פרס, תלמוד לומר
והאוכל בבית יכבס את בגדיו, אין לי אלא
אוכל, שוכב מנין, תלמוד לומר והשוכב,
אין לי אלא אוכל ושוכב, לא אוכל ולא
שוכב מנין, תלמוד לומר יכבס, יכבס
ריבה, אם כן למה נאמר אוכל ושוכב,
ליתן שיעור לשוכב כדי אכילת פרס:**

מִזֶּה וְהִשְׁכַּב בְּבֵית יְכִיָּם אֶת

בְּגָדָיו וְהֵאכֵל בְּבֵית יְכִיָּם

אֶת בְּגָדָיו:

וְדִישָׁכּוּב בְּבֵיתָא יִצְבֵּעַ יָת לְבוּשׁוֹהִי

וְדִיִּיכּוּל בְּבֵיתָא יִצְבֵּעַ יָת לְבוּשׁוֹהִי:

מִחַ וְאֵם בֵּא יֵבֵא הַכְּהֵן וְרֵאָה

וְהִנֵּה לֹא פָשָׁה הֶנְגַּע בְּבֵית

אַחֲרֵי הַטֵּחַ אֶת הַבֵּית וְטָהַר

הַכְּהֵן אֶת הַבֵּית כִּי נִרְפָּא

הַנֶּגֶעַ:

וְאִם מֵעַל יִיעוֹל כֹּהֵנָּה וַיַּחֲזִי וְהָא לֹא

אוֹסֵף מִכֶּתֶשׁא בְּבֵיתָא בְּתַר דְּאַתְשֵׁע

יְת בֵּיתָא וַיִּדְכֵּי כֹהֵנָּה יְת בֵּיתָא אֲרִי

אַתְסִי מִכֶּתֶשׁא:

וְאִם בֹּא יבֹא. לְסוּף שְׁבוּעַ שְׁנִי: וְרֵאָה

וְהֵנָּה לֹא פִשָּׁה. מִקְרָא זֶה בֹּא לְלַמֵּד

בְּעוֹמֵד בְּעֵינָיו בְּרֵאשׁוֹן וּבְשֵׁנִי מַה יַּעֲשֶׂה

לוֹ, יִכּוֹל יִטְהַרְנוּ כַּמְשַׁמְעוּ שֶׁל מִקְרָא,

וְטַהַר הַכֹּהֵן אֶת הַבַּיִת, תִּלְמּוֹד לֹמֵד כִּי

נרפא הנגע, לא טהרתי אלא את הרפוי,
 ואין רפוי אלא הבית שהוקצה והוטח ולא
 חזר הנגע, אבל זה טעון חליצה וקצוי
 וטיחה ושבוע שלישי, וכן המקרא נדרש
 ואם בא יבא בשני, וראה והנה לא פשה
 יטיחנו, ואין טיחה בלא חלוץ וקצוי,
 ואחרי הטוח את הבית, וטהר הכהן את
 הבית, אם לא חזר לסוף השבוע, כי נרפא
 הנגע, ואם חזר כבר פירש על החוזר
 שטעון נתיצה:

מַטְוִלָה לְקַח לְחֵטָא אֶת הַבַּיִת שְׁתִּי

צִפְרִים וְעֵץ אֶרֶץ וְשָׁנִי תוֹלַעַת

וְאֶזְבִּ:

וַיִּסַּב לְדַכָּאָה יָת בֵּיתָא תַרְתִּין צִפְרִין

וְאֶעָא דְאַרְזָא וְצַבֵּעַ זְהוּרִי וְאֶזְבָּא:

נ וְשַׁחַט אֶת הַצִּפּוֹר הַאֲחַת אֶל

כָּלִי חֶרֶשׁ עַל מַיִם חַיִּים:

וַיְכּוֹס יָת צִפְרָא חֲדָא לְמֵאן דַּחֲסַף עַל

מִי מִבּוּעַ:

נא וְלָקַח אֶת עֵץ הָאֶרֶץ וְאֶת

הַאֲזֹב וְאֵת שְׁנֵי הַתּוֹלְעֹת וְאֵת

הַצִּפּוֹר הַחַיָּה וְטָבַל אֶתָּם בְּדָם

הַצִּפּוֹר הַשְּׁחוּטָה וּבַמַּיִם הַחַיִּים

וְהִזָּה אֶל הַבַּיִת שִׁבְעַ פַּעַמִּים:

וַיִּסַּב יָת אֶעֱא דַאֲרִזָּא וַיֵּת אֲזוּבָא וַיֵּת

צִבְעָ זְהוּרִי וַיֵּת צִפּוֹרָא חֵיתָא וַיִּטְבּוֹל

יְתֵהוֹן בְּדָמָא דְצִפּוֹרָא דְנִכְיֶסָא וּבַמַּיִ

מַבּוּעַ וַיֵּדִי לְבֵיתָא שִׁבְעַ זְמַנִּין:

נב וְחָטָא אֶת הַבַּיִת בְּדָם

הַצֶּפֶר וּבַמַּיִם הַחַיִּים וּבַצֶּפֶר

הַחַיָּה וּבְעֵץ הָאֲרֶז וּבְאֵזֹב

וּבְשָׁנֵי הַתּוֹלְעָת:

וַיִּדְכֵּי יָת בֵּיתָא בְּדַמָּא דְּצִפּוֹרָא וּבְמִי

מִבּוּעַ וּבַצֶּפֶרָא חֵיתָא וּבְאֵעָא דְּאַרְזָא

וּבְאֵזֹבָא וּבְצִבְעַ זְהוּרִי:

נַג וְשִׁלַּח אֶת הַצֶּפֶר הַחַיָּה אֶל

מִחוּץ לְעִיר אֶל פְּנֵי הַשְּׂדֵה

וּכְפָר עַל הַבַּיִת וְטָהַר:

וִישַׁלַח יֵת צִפּוֹרָא חֵיתָא לְמַבְרָא

לְקַרְתָּא לְאַפִּי חֶקְלָא וַיִּכְפֹּר עַל בֵּיתָא

וַיִּדְכֵּי:

חמישי נד זאת

הַתּוֹרָה לְכֹל נִגְעַ הַצָּרַעַת

וְלִנְתָּק:

דָּא אֲוֵרִיתָא לְכֹל מִכְתָּשׁ סְגִירוֹתָא

וְלִנְתָּקָא:

נָה וְלִצְרָעַת הַבֶּגֶד וְלִבִּיתִּית׃

וְלִסְגִּירוֹת לְבוּשָׁא וְלִבִּיתָא׃

נֹו וְלִשְׂאֵת וְלִסְפַּחַת וְלִבְהֶרֶת׃

וְלַעֲמֻקָּא וְלַעֲדִיָּא וְלִבְהֶרָא׃

נֹו לְהוֹרֹת בְּיוֹם הַטָּמֵא וּבְיוֹם

הַטָּהוֹר זֹאת תִּהְיֶה הַצִּרְעָת׃ (פ)

לֹא־לִפְּא בְּיוֹמָא מְסֻבָּא וּבְיוֹמָא דְכִיָּא

דָּא אֲוִרִיתָא דְסְגִירוֹתָא׃

לְהוֹרֹת בְּיוֹם וּגו'. אִיזָה יוֹם מְטָהֲרוּ,

ואיזה יום מטמאו:

ויקרא פרק טו

א וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל

אַהֲרֹן לֵאמֹר:

וּמִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לֵמִימָר:

ב דַּבְּרוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

וְאֶמַּרְתֶּם אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי

יְהִיָּה זָב מִבְּשָׂרוֹ זֹבֹב טָמֵא

הוּא:

מִלִּילֹו עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִמְרוֹן לְהוֹן

גִּבֹּר גִּבֹּר אֲרִי יְהִי דָאִיב מִבְּשָׂרָה דוֹבָה

מִסָּאב הוּא:

כִּי יִהְיֶה זֶב. יְכוּל זֶב מִכָּל מְקוֹם יֵהֵא טִמָּא,

תִּלְמוּד לֹוֹמֵר מִבְּשָׂרוֹ, וְלֹא כָל בְּשָׂרוֹ. אַחֲרֵי

שֶׁחָלַק הַכְּתוּב בֵּין בֶּשֶׂר לְבֶשֶׂר זִכִּיתִי לְדִין

טִמָּא בִּזְבִּי וְטִמָּא בִּזְבָּה, מִה זֶבֶה מִמְּקוֹם

שֶׁהֵיִא מִטִּמָּא טוֹמָא קִלָּה, נִדָּה מִטִּמָּא

טוֹמָא חֲמוּרָה, זִיבָה, אֶף הַזֶּב מִמְּקוֹם

שֶׁמִּטִּמָּא טוֹמָא קִלָּה, קָרִי, מִטִּמָּא

טוֹמָא חֲמוּרָה זִיבָה: זִבּוֹ טִמָּא. לִמַּד עַל

הטבה שהיא מטמאה. זוב דומה למי בצק
של שעורין ודחוי, ודומה ללובן ביצה
המוזרת, שכבת זרע קשור כלובן ביצה
שאינה מוזרת:

ג וְזֹאת תִּהְיֶה טִמְאַתּוֹ בְּזוֹבוֹ
ךְ בְּשָׂרוֹ אֶת זוֹבוֹ אוֹ
הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ מִזּוֹבוֹ טִמְאַתּוֹ
הוא:

וְדֹא תִּהְיֶה סוּבָתָה בְּדוּבָהּ ׀ בְּשִׁרָהּ יֵת
דוּבָהּ אוֹ חֲתִים בְּשִׁרָהּ מְדוּבָהּ סוּבָתָה

היא:

**רר. לשון ריר שזב את בשרו: את זובו.
כמו ריר שיוצא צלול: או החתים. שיוצא
עב וסותם את פי האמה, ונסתם בשרו
מטפת זובו, זהו פשוטו. ומדרשו מנה
הכתוב הראשון ראיות שתיים וקראו טמא,
שנאמר זב מבשרו זובו טמא הוא, ומנה
הכתוב השני ראיות שלש וקראו טמא,
שנאמר טומאתו בזובו רר בשרו את זובו
או החתים בשרו מזובו טומאתו היא, הא
כיצד, שתיים לטומאה, והשלישית**

מזקינתו לקרבן:

ד כָּל הַמֵּשְׁכָּב אֲשֶׁר יֵשֵׁב

עָלָיו הִזָּב יִטָּמֵא וְכָל הַכֶּלִי

אֲשֶׁר יֵשֵׁב עָלָיו יִטָּמֵא:

כָּל מֵשְׁכָּבָא דִּי יִשְׁכּוּב עָלוּהִי דּוּבְנָא

יְהִי מִסָּאב וְכָל מִנָּא דִּיִּיתַב עָלוּהִי יְהִי

מִסָּאב:

כל המשכב. הראוי למשכב, יכול אפילו

מיוחד למלאכה אחרת, תלמוד לומר

אשר ישכב, אשר שכב לא נאמר, אלא
 אשר ישכב, המיוחד תמיד לכך, יצא זה
 שאומרים לו עמוד ונעשה מלאכתנו:
 אשר ישב. ישב לא נאמר, אלא אשר ישב
 עליו, הזב במיוחד תמיד לכך:

ה וְאִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּמִשְׁכָּבוֹ
 יִכָּבֶם בְּגִדָיו וְרַחֵץ בַּמַּיִם
 וְטָמֵא עַד הָעֶרְב׃

וְגִבּוֹר דִּי יִקְרַב בְּמִשְׁכָּבָה יִצַּבֵּעַ
 לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחִי בְּמִיָּא וִיְהִי מִסָּאב עַד

רמֶשָׁא:

וְאִישׁ אֲשֶׁר יָגַע בְּמִשְׁכָּבוֹ. לִימַד עַל

הַמִּשְׁכָּב שֶׁחֲמוֹר מִן הַמַּגֵּעַ, שִׁזְזָה נַעֲשֶׂה אֵב

הַטּוֹמָאָה לְטִמָּא אָדָם לְטִמָּא בְּגָדִים,

וְהַמַּגֵּעַ שֶׁאֵינוֹ מִשְׁכָּב, אֵינוֹ אֵלָּא וְלֹא

הַטּוֹמָאָה, וְאֵינוֹ מִטְּמֵא, אֵלָּא אוֹכְלִין

וּמִשְׁקִין:

וְהַיֵּשֶׁב עַל הַכֶּלִי אֲשֶׁר יֵשֶׁב

עָלָיו הֵזֵב יִכָּבֶם בְּגָדָיו וְרַחֵם

בַּמֵּים וְטִמָּא עַד הָעֶרְב:

וְדִיִּיתָב עַל מָנָא דִּיִּיתָב עֲלוֹהִי דּוּבְנָא

יִצְבֵּעַ לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחִי בְּמִיָּא וְיִהִי

מִסָּאב עַד רַמְשָׂא:

וְהִישֵׁב עַל הַכְּלִי. אֲפִילוּ לֹא נִגַּע, אֲפִילוּ

עֲשֵׂרָה כְּלִים זֶה עַל זֶה, כּוֹלֵן מִטְמֵאִין

מִשּׁוּם מוֹשֵׁב, וְכֵן בַּמִּשְׁכָּב:

וְהִנֵּגֶעַ בְּבִשָּׁר הַזֶּבֶב יִכַּבֵּם

בְּגִדָיו וְרַחֵץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד

הָעֶרְב:

וְדִיקָרָב בְּבֶסֶר דּוּבְנָא יִצְבֵּעַ לְבוּשׁוֹהִי

וְיִסְחִי בְּמִיָּא וִיְהִי מִסְאָב עַד רַמְשָׂא:

ח וְכִי יֵרֶק הַזָּב בַּטְּהוֹר וְכַבֵּם

בְּגָדָיו וְרַחֵן בְּמִיָּם וְטָמֵא עַד

הָעֶרְב:

וְאַרִי יֵרוֹק דּוּבְנָא בְּדִכְיָא וְיִצְבֵּעַ

לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחִי בְּמִיָּא וִיְהִי מִסְאָב עַד

רַמְשָׂא:

וְכִי יֵרֶק הַזָּב בַּטְּהוֹר. וְנִגַּע בּוֹ אִזְּ נִשְׂאֹז

שהרוק מטמא במשא:

ט וְכָל הַמֵּרֶכֶב אֲשֶׁר יִרְכָּב

עָלָיו הֵזֵב יִטְמָא:

וְכָל מֵרֶכֶב דִּי יִרְכֹּב עָלוּהִי דּוֹבְנָא

יְהִי מִסָּאב:

וכל המרכב. אף על פי שלא ישב עליו,

כגון התפוס של סרגא שקורין ארצו"ן,

טמא משום מרכב, והאוכף שקורין

אלי"ו"ש, טמא טומאת מושב:

י וְכָל הַנֶּגַע בְּכָל אֲשֶׁר יִהְיֶה

תַּחֲתֵיוֹ יִטְמָא עַד הָעָרֶב

וְהַנּוֹשָׂא אוֹתָם יִכַּבּם בְּגִדֵיו

וְרַחֵץ בַּמַּיִם וְיִטְמָא עַד הָעָרֶב:

וְכָל דִּיקָרָב בְּכָל דֵּי יְהִי תַחֲתוֹהִי יְהִי

מִסָּאב עַד רַמְשָׂא וְדִיטוֹל יִתְהוֹן יִצְבַּע

לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחִי בְּמִיָּא וְיְהִי מִסָּאב עַד

רַמְשָׂא:

וְכָל הַנוֹגַע בְּכָל אֲשֶׁר יִהְיֶה תַחֲתֵיוֹ. שֶׁל

זב, בא ולימד על המרכב שיהא הנוגע בו

טמא ואין טעון כבוס בגדים, והוא חומר
 במשכב מבמרכב: והנושא אותם. כל
 האמור בענין הזב, זובו ורוקו ושכבת זרעו
 ומימי רגליו והמשכב והמרכב, משאן
 מטמא אדם לטמא בגדים:

יֹאכֵל וְכָל אֲשֶׁר יִגַּע בּוֹ הַזֵּב וַיִּדְרִי
 לֹא שֹׁטֵף בַּמַּיִם וְכֶבֶד בַּגָּדִי
 וְרֵחַץ בַּמַּיִם וְטֵמֵא עַד הָעֶרְבִי:
 וְכָל דֵּי יִקְרַב בָּהּ דּוֹבֵנָא וַיְדוּהִי לֹא
 שֹׁטֵף בַּמַּיִם וַיִּצְבֵּעַ לְבוּשׁוֹהִי וַיִּסְחִי

בְּמִיָּא וִיְהִי מִסָּאב עַד רְמָשָׁא:

**וידיו לא שטף במים. בעוד שלא טבל
מטומאתו, ואפילו פסק מזובו וספר
שבעה ומחוסר טבילה, מטמא בכל
טומאותיו. וזה שהוציא הכתוב טבילת
גופו של זב בלשון שטיפת ידיים, ללמדך
שאיך בית הסתרים טעון ביאת מים, אלא
אבר הגלוי, כמו הידים:**

**יב וכלי חרש אשר יגע בו
הזב יושבר וכל כלי עץ ישטף**

בַּמִּיָּם:

וּמֵאֵן דַּחֲסָף דִּי יִקְרַב בֵּיהּ דּוּבְנָא יִתְבַּר

וְכָל מֵאֵן דָּאֵעַ יִשְׁתַּטֵּף בַּמִּיָּא:

וְכָלִי חֲרֵשׁ אֲשֶׁר יִגַּע בּוֹ הִזְבּ. יְכוּלֵּי אֲפִילוּ

נִגַּע בּוֹ מֵאֲחֻרֵּיּוֹ וְכוּ', כַּדֹּאִיתָא בַּת"כ, עַד

אִיזְהוּ מִגַּעוּ שֶׁהוּא כְּכוּלּוֹ, הוּי אֹמֵר זֶה

הִיסְטוֹ:

יְגִי וְכִי יִטְהַר הִזְבּ מִזִּזְבוֹ וְסַפֵּר

לֹו שְׁבַעַת יָמִים לְטַהֲרָתוֹ

וְכַבֵּם בְּגִדֵיךָ וְרַחֵם בְּשָׂרוֹ

בְּמַיִם חַיִּים וְטָהַר:

וְאַרְיֵי יְדֶיךָ דּוֹבְנָא מְדוּבָה וַיִּמְנֵי לָהּ

שִׁבְעַת יוֹמִין לְדַכּוּתָהּ וַיַּצַּבֵּעַ לְבוּשׁוֹהִי

וַיִּסְחִי בְשָׂרָהּ בְּמֵי מַבּוּעַ וַיְדַכֶּי:

זְכִי יִטְהַר. כְּשִׁיפְסוּק: שִׁבְעַת יָמִים

לְטַהַרְתּוֹ. שִׁבְעַת יָמִים טַהוּרִים מִטּוֹמְאָת

זִיבָה שֶׁלֹּא יֵרָאֶה זֹב, וְכוּלָן רְצוּפִין:

יְדֵי וּבִיזוֹם הַנְּשָׂמִינִי יִקַּח לֹא נְשָׂתִי

תָּרִים אֹו שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה וּבֹא

לְפָנַי יְהוָה אֵל פֶּתַח אֹהֶל

מוֹעֵד וְנִתְּנָם אֵל הַכֹּהֵן׃

וּבְיוֹמָא תִּמְיִנָּאָה יִסֵּב לָהּ תִּרְתִּין

שְׁפָנִין אֹו תִּרִין בְּנֵי יוֹנָה וַיִּיתִי לְקֹדֶם

יְיָ לְתֹרַע מִשְׁכַּן זְמַנָּא וַיִּתְּנֵנוּן לְכַהֲנָא׃

טו וַעֲשֵׂה אֹתָם הַכֹּהֵן אֶחָד

חֲטָאת וְהָאֶחָד עֹלָה וְכֹפֶר

עָלָיו הַכֹּהֵן לְפָנַי יְהוָה מִזֹּבֹב׃

(ס)

וְיַעֲבֹד יִתְהוֹן כַּהֲנָא חֶד חֲטָאֲתָא וְחֶד

עֲלֵתָא וַיִּכַּפֵּר עֲלוֹהֵי כַהֲנָא קֳדָם יְיָ

מְדוּבָה:

– שְׁשִׁי

מז

שְׁבִיעִי

במחוברין וְאִישׁ

כִּי תֵצֵא מִמֶּנּוּ שְׁכַבְתָּ זָרַע

וְרַחֵץ בַּמַּיִם אֶת כָּל בְּשָׂרוֹ

וְטָמֵא עַד הָעֶרְבִי:

וְגִבֹּר אֲרִי תִפּוֹק מִנֶּה שְׁכַבְתָּ זָרַעַא

וַיִּסְחִי בַמַּיִם יֵת כָּל בְּשָׂרָהּ וַיְהִי מִסְאֵב

עַד רְמֵשָׂא:

יִזְכָּר וְכָל בְּגָד וְכָל עוֹר אֲשֶׁר

יִהְיֶה עָלָיו שְׂכַבְתָּ זָרַע וְכַבֵּם

בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד הָעֶרְבִי:

וְכָל לְבוּשׁ וְכָל מִשְׁךְ דִּי יִהְיֶה עָלֹהֵי

שְׂכַבְתָּ זָרַעַא וַיִּצְטַבַּע בַּמַּיִא וַיִּהְיֶה

מִסָּאב עַד רַמְשָׂא:

יִחַ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אִישׁ

אֹתָהּ שְׂכַבְתָּ זָרַע וְרָחֲצוּ

בַּמַּיִם וְטָמְאוּ עַד הָעֶרְבִי:

וְאַתָּתָא דִּי יִשְׁכּוּב גְּבֵר יִתָּהּ שְׁכַבְתָּ

זֶרְעָא וַיִּסְחֹן בְּמִיָּא וַיִּסְאַבּוֹן עַד

רַמְשָׁא:

וּרְחֲצוּ בַמֵּיִם. גְּזִירַת מֶלֶךְ הִיא שֶׁתִּטְמָא

הָאִשָּׁה בְּבִיָּאָהּ, וְאִין הִטְעַם מִשּׁוּם נוֹגַע

בְּשִׁכְבָּת זֶרַע, שֶׁהָרִי מַגַּע בֵּית הַסְתָּרִים

הִיא:

יֵט וְאַנְשָׁה כִּי תִהְיֶה זָבָה דָּם

יִהְיֶה זָבָה בְּבִשְׂרָהּ שְׁבַעַת

יָמִים תִּהְיֶה בְּנִדְתָּהּ וְכָל הַנִּגַּע

בֶּה יִטְמָא עַד הָעֶרְבִי:

וְאֶתְתָּא אֲרִי תֵּהִי דִּיבֵּא דָם יֵהִי דוּבָהּ

בְּבִשְׂרָהּ שְׂבַעַא יוֹמִין תֵּהִי בְּרַחוּקָה וְכָל

דִּיקְרָב בֶּה יֵהִי מִסָּאב עַד רַמְשָׂא:

כִּי תִהְיֶה זְבָה. יְכוּל מֵאֶחָד מִכָּל אִיבְרִיָּה,

תִּלְמֹוד לֹומר זֶהִיא גִּלְתָּה אֶת מִקְוֵה דְּמִיָּה,

אִין דָּם מִטְמָא אֵלֹא הֵבֵא מִן הַמִּקְוֵה: דָּם

יִהְיֶה זֹוּבָה בְּבִשְׂרָה. אִין זֹוּבָה קְרוּי זֹוּב

לִטְמָא אֵלֹא אִם כֵּן הוּא אֲדוּם: בְּנִדְתָּה.

כְּמוֹ זִמְתַּבֵּל יְנִידָהּ, שֶׁהִיא מְנֹודָה מִמַּגַּע כָּל

אדם: תהיה בנדתה. אפילו לא ראתה

אלא ראיה ראשונה:

ב וְכָל אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו

בְּנִדְתָּהּ יִטְמָא וְכָל אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב

עָלָיו יִטְמָא:

וְכָל דִּי תִשְׁכּוּב עָלוֹהִי בְּרַחוּקָה יְהִי

מִסָּאב וְכָל דִּי תִיתֵב עָלוֹהִי יְהִי מִסָּאב:

כא וְכָל הַנֶּגַע בְּמִשְׁכָּבָהּ יִכָּבֵם

בְּגָדָיו וְרַחֲמֵי בִמְיָם וְטִמָּא עַד

הַעֲרֹב:

וְכָל דִּיקְרָב בְּמִשְׁכְּבָהּ יִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי

וַיִּסְחִי בְּמִיָּא וַיְהִי מִסָּאב עַד רַמְשָׂא:

כב וְכָל הַנִּגְעַ בְּכָל כְּלִי אֲשֶׁר

תֵּשֵׁב עָלָיו יִכַּבּוּם בְּגָדָיו וְרַחֲמֵן

בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד הַעֲרֹב:

וְכָל דִּיקְרָב בְּכָל מָנָא דִּי תֵיִתֵּב עַלּוֹהִי

יִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי וַיִּסְחִי בְּמִיָּא וַיְהִי

מִסָּאב עַד רַמְשָׂא:

כג וְאִם עַל הַמְּשַׁכָּב הוּא אִו

עַל הַכִּלִּי אֲשֶׁר הוּא יֹשֶׁבֶת

עָלָיו בְּנִגְעוֹ בּוֹ יִטְמָא עַד

הָעֶרְבִּי:

וְאִם עַל מְשַׁכָּב הוּא אִו עַל מִנָּא דִּי

הִיא יִתְבָּא עָלוֹהִי בְּמִקְרָבָה בֵּהּ יְהִי

מִסָּאב עַד רַמְשָׂא:

ואם על המשכב הוא. השוכב, או היושב

על משכבה, או על מושבה, אפי' לא נגע

בה, אף הוא בדת טומאה האמורה במקרא
 העליון שטעון כבוס בגדים: על הכלי.
 לרבות את המרכב: בנגעו בו יטמא. אינו
 מדבר אלא על המרכב שנתרבה מעל
 הכלי: בנגעו בו יטמא. ואינו טעון כבוס
 בגדים, שהמרכב אין מגעו מטמא אדם
 לטמא בגדים:

כד וְאֵם שָׁכַב יִשְׁכַּב אִישׁ אֹתָהּ
 וְהָיָה נִדָּתָהּ עָלָיו וְטִמָּא
 שְׁבַעַת יָמִים וְכָל הַמִּשְׁכָּב

אַשֶׁר יִשְׁכַּב עָלָיו יִטְמָא: (ס)

וְאִם מִשְׁכַּב יִשְׁכּוּב גִּבֹּר יִתָּה וְתִהְיֶה

רְחוּקָה עֲלוֹהֵי וִיְהִי מִסָּאב שְׁבַעַת יוֹמִין

וְכָל מִשְׁכַּב דִּי יִשְׁכּוּב עֲלוֹהֵי וִיְהִי

מִסָּאב:

וְתִהְיֶה נִדְתָּה עָלָיו. יְכוּל יַעֲלָה לְרַגְלָהּ,

שָׂאם בָּא עָלֶיהָ בַּחֲמִישִׁי לְנִדְתָּה לֹא יִטְמָא

אִלָּא ג' יָמִים כְּמוֹתָהּ, תִּלְמּוּד לֹאמַר וְטִמָּא

שְׁבַעַת יָמִים, וְזֶה תִּלְמּוּד לֹאמַר וְתִהְיֶה

נִדְתָּה עָלָיו, מַה הִיא מִטְמָאָה אָדָם וְכָלִי

חרם, אף הוא מטמא אדם וכלי חרם:

כֹּה וְאַעֲשֶׂה כִּי יִזְוֹב זֹב דְּמָה

יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֶת נִדְתָּהּ אוֹ

כִּי תִזְוֹב עַל נִדְתָּהּ כֹּל יָמֵי

זֹב טִמְאַתָּה כִּי־יָמֵי נִדְתָּהּ

תִּהְיֶה טִמְאַתָּה הוּא:

וְאַתָּתָּא אֲרִי יְדוּב דוּב דְּמָה יוֹמִין

סְגִי־אִין בְּלֹא עֵדֶן רְחוּקָה אוֹ אֲרִי תְדוּב

עַל רְחוּקָה כֹּל יוֹמֵי דוּב סוּבְתָהּ כִּי־יָמֵי

רחוקה תהי מסאבא היא:

ימים רבים. שלשה ימים: בלא עת
 נדתה. אחר שיצאו שבעת ימי נדתה: או
 כי תזוב. את ג' הימים הללו: על נדתה.
 מופלג מנדתה יום א' זו היא זבה,
 ומשפטה חרוץ בפרשה זו, ולא כדת
 הנדה, שזו טעונה ספירת ז' נקיים וקרבן,
 והנדה אינה טעונה ספירת ז' נקיים, אלא
 שבעת ימים תהיה בנדתה, בין רואה בין
 שאינה רואה, ודרשו בפרשה זו, י"א יום
 שבין סוף נדה לתחלת נדה, שכל שלשה

רְצוּפִין שְׁתָּרָאָה בְּאַחַד עֶשֶׂר יוֹם הַלָּלוּ

תְּהֵא זְבָה:

כּוּ כָּל הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב

עָלָיו כָּל יְמֵי זִבְהָ כְּמִשְׁכָּב

נִדְתָּהּ יְהִיָּה לָּהּ וְכָל הַכְּלִי

אֲשֶׁר תֵּשֵׁב עָלָיו טַמֵּא יְהִיָּה

כְּטַמֵּאת נִדְתָּהּ:

כָּל מִשְׁכָּבָא דִּי תִשְׁכּוּב עָלוֹהִי כָּל יוֹמֵי

דְּזִבְהָ כְּמִשְׁכָּב רְחוּקָה יְהִי לָּהּ וְכָל מִנָּא

דִּי תִתֵּב עֲלוֹהֵי מִסָּאב יְהִי כְּסוּאֲבַת

רְחוּקָה:

כּוּ וְכָל הַנּוֹגֵעַ בָּם יִטְמָא וְכָבֶם

בְּגָדֵיו וְרַחֲמֵן בְּמִיָּם וְטִמָּא עַד

הָעֶרְב:

וְכָל דִּיקְרַב בְּהוֹן יְהִי מִסָּאב וַיִּצְבֵּעַ

לְבוּשׁוֹהֵי וַיִּסְחֵי בְּמִיָּא וַיְהִי מִסָּאב עַד

רְמִשָּׂא:

כֹּחַ וְאֵם טַהֲרָה מִזֹּבָה וְסַפְרָה

לָהּ שְׁבַעַת יָמִים וְאַחַר תִּטָּהֵר:

וְאִם דְּכִי־אֵת מְדוּבָה וְתִמְנִי לָהּ שְׁבַעַת

יּוֹמִין וּבִתֵּר כֵּן תִּדְפֶּי:

כַּטְ שְׁבִיעִי וּבִיּוֹם

הַשְּׁמִינִי תִקַּח לָהּ שְׁתֵּי תֹרִים

אֶזְשֶׁי בְנֵי יוֹנָה וְהִבִּי־אָהּ

אֶזְתֶּם אֶל הַכֹּהֵן אֶל פֶּתַח אֹהֶל

מוֹעֵד:

וּבְיוֹמָא תְּמִינָאָה תִּסַּב לָהּ תְּרִיתִין

שְׁפָנִינִין אוֹ תְּרִין בְּנֵי יוֹנָה וְתִיתִי

יִתְהוֹן לוֹת כְּהֵנָא לְתִרַּע מִשְׁכַּן זְמָנָא:

ל וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת הָאֶחָד

חֲטָאת וְאֶת הָאֶחָד עֲלָה וְכַפֵּר

עָלֶיהָ הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזֹּב

טַמְאָתָהּ:

וַיַּעֲבֹד כְּהֵנָא יְת חַד חֲטָאתָא וְיֵת חַד

עֲלֵתָא וַיִּכְפֹּר עָלֶיהָ כַּהֲנָא קֹדֶם יְיָ מְדוּב

סוֹבְתָהּ:

לֹא מִפְּטִיר וְהִזְרִיתֶם

אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִטְמֵאתָם

וְלֹא יָמָתוּ בְּטִמְאָתָם בְּטִמְאָם

אֶת מִשְׁכַּנִּי אֲשֶׁר בְּתוֹכָם:

וְתִפְרְשׁוּן יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִסּוֹאֲבַתְהוֹן

וְלֹא יָמוּתוֹן בְּסוֹאֲבַתְהוֹן בְּסֹאֲבַהוֹן יֵת

מִשְׁכְּנֵי דִי בִינֵיהוֹן:

והזרתם. אין נזירה אלא פרישה, וכן נזורו

אחור, וכן נזיר אחיו: ולא ימתו

בטמאתם. הרי הכרת של מטמא מקדש

קרוי מיתה:

לֵב זֹאת תוֹרַת הַזֵּב וְאֶשֶׁר

תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שְׂכַבְתָּ זֶרַע

לְטַמְאָה בָּהּ:

דָּא אֲוֹרִיתָא דְּדֹבְנָא וְדִי תְּפֹוק מִנָּה

שְׁכַבְתָּ זֶרְעָא לְאַסְתָּאבָא בֵּהּ:

זאת תורת הזב. בעל ראייה אחת, ומהו

תורתו: ואשר תצא ממנו שכבת זרע.

הרי הוא כבעל קרי, טמא טומאת ערב:

לג וְהִדְוָה בְּנִדְתָּהּ וְהִזְבֵּ אֶת

זוֹבוֹ לְזָכָר וְלִנְקָבָה וְלְאִישׁ

אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם טִמְאָה: (פפפ)

וְלִדְסוּבָתָהּ בְּרַחוּקָה וְלִדְדָאִיב יֵת דוּבָהּ

לְדַכֹּר וּלְנַקְבָּא וּלְגַבֵּר דִּי יִשְׁכּוּב עִם

מִסְאֲבָא:

וְהִזַּב אֶת זִבּוֹ. בַּעַל שְׁתֵּי רֵאיוֹת וּבַעַל

שְׁלֹשׁ רֵאיוֹת, שְׁתוּרְתָן מִפּוֹרְשֵׁת לְמַעַלָּה:

חֲסֻלַּת פְּרֵשֶׁת מִצּוֹרֵעַ: